

Rammer og retningslinjer for lovpligtige tilsyn med kommunale dagtilbud, selvejende dagtilbud og private institutioner i Varde Kommune.

Varde Kommune har efter dagtilbudsloven § 5 pligt til at føre tilsyn med dagtilbud i kommunen – både de kommunale, de selvejende og de private.

Nærværende retningslinjer omfatter de kommunale, de selvejende og private institutioner.

Tilsynet skal være med til at sikre, at børn og forældre får den service, som byrådet har besluttet, og at de lovgivningsmæssige rammer overholdes.

Tilsynet i Varde Kommune er dialogbaseret, hvilket betyder, at tilsynet skal medvirke til at skabe en gensidig forpligtende dialog om og kontrol med den pædagogiske kvalitet. Det dialogbaserede tilsyn skal sikre en tæt opfølgning og give mulighed for at understøtte den løbende udvikling i hvert enkelt dagtilbud.

Tilsynet skal medvirke til at sikre de bedste muligheder for trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn indenfor de eksisterende lovgivningsmæssige rammer og Varde Kommunes politiske indsatsområder.

Legeplads- og økonomitilsyn foretages af henholdsvis legepladsinspektøren og økonomikonsulenten.

Formål

Formålet med tilsynet er:

- At de lovgivningsmæssige rammer overholdes
- At skabe en gensidige forpligtende dialog i forhold til den pædagogiske kvalitet og dagtilbuddenes muligheder for at udvikle sig fremover.

Grundtanken er dermed:

- At tilsynet er dialogbaseret og gensidigt forpligtende
- At tilsynet skal rumme bidrag til kvalitetsudvikling.
- At tilsynet skal være meningsfuldt for både dagtilbuddene, forvaltning og politikkerne.

Tilsynet foregår på baggrund af Dagtilbudsloven § 5, Vejledning om etablering og drift af dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud jf. kapitel 3, 7 og 11, Restsikkerhedsloven § 16 samt:

- Til enhver tid gældende fastsatte og prioriterede politiske indsatser jf. Dagtilbudslovens § 3a.
- Dagtilbuddenes egne værdier, mål og den pædagogiske læreplan jf. Dagtilbudslovens §7-8.
- Igangværende fælles udviklingsforløb/projekter.
- Som variabel, områder der har været udslagsgivende for hele dagtilbudsområdet og fra det enkelte dagtilbud ved det foregående tilsyn. Dette vil også indgå i en systematisk opfølgning ved eventuelle anmærkninger.
- Udover det lovpligtige indhold i tilsynene anvendes data i form af en samlet dialogprofil for hele dagtilbuddet som et element i tilsynet hvert år. Hvert andet år vil Pædagogisk læringsmiljøvurdering (PLV) og Brugertilfredshedsundersøgelse (BTU) også indgå som et element i tilsynet (dette sker i forbindelse med kvalitetsrapporten som PLV/BTU indgår i).

Tilsynsmodel

Varde Kommunes tilsynsmodel består af:

- Et årligt tilsyn, enten som anmeldt eller som uanmeldt i hvert dagtilbud/dagtilbudsafdeling/børneby/center/privat institution (det vil sige et besøg på hver matrikel). I både det anmeldte og uanmeldte pædagogiske tilsyn, udfører den tilsynsførende observationer af den pædagogiske praksis.
- Et årligt anmeldt tilsynsmøde for hvert dagtilbud (Dagplejen, 3 kommunale dagtilbudsklynger, 5 børnebyer/center, 4 selvejende- og 6 private institutioner).
- Et årligt møde mellem direktøren for Børn & Læring, dagtilbudschefen og MED-udvalget i det enkelte dagtilbud.
- Et årligt møde mellem dagtilbudschefen og det enkelte ledelsesteam.
- Uanmeldte tilsynsbesøg udover det årlige anmeldte eller uanmeldte tilsynsbesøg iværksættes af dagtilbudschefen i det omfang, det skønnes nødvendigt. Efter et uanmeldt tilsyn udarbejdes et kort notat til dagtilbudschefen og dagtilbudslederen. Det uanmeldte tilsyn kan fungere som en stikprøvekontrol eller kan iværksættes som en opfølgning på en forældrehenvendelse eller som opfølgning på løbende kontakt mellem dagtilbud og forvaltning.
- Skærpet tilsyn skal iværksættes af dagtilbudschefen på baggrund af konkrete hændelser eller klager. Et skærpet tilsyn iværksættes, hvis det, der er rettet henvendelse om eller klaget over, er af en sådan karakter, at det kan indvirke negativt på børnenes trivsel, udvikling og læring eller personalets trivsel. Det skærpede tilsyn skal ligeledes iværksættes, hvis det vurderes, at den pædagogiske kvalitet i læringsmiljøet eller andre forhold i tilbuddet giver bekymring. Der skal udarbejdes handleplan med angivelse af, hvordan dagtilbuddet har tænkt sig at rette op på de kritiske forhold og ske opfølgning på, hvorvidt dagtilbuddet har rettet de kritiske forhold. Handleplanen skal godkendes af forvaltningen.

Det skærpede tilsyn anmeldes til dagtilbuddet og dagtilbudslederen, og personalet gøres bekendt med årsagen til tilsynet. Det skærpede tilsyn indledes med, at konsulenten besøger dagtilbuddet én eller flere gange og undersøger forholdene efter retningslinjer fra dagtilbudschefen. Konsulenten udarbejder et notat.

- Til det samlede årlige tilsyn med dagtilbuddene regnes også den løbende og tætte kontakt mellem dagtilbudsafdelingen og dagtilbuddene i forskellige sammenhænge i hverdagen. Viden og erfaringer udveksles, f.eks. fra dagtilbudsmøder, besøg i dagtilbuddet foranlediget af særligt behov, vejledninger til dagtilbuddet, opfølgning på forældrehenvendelser, projekter, udviklingsarbejde, og oplysninger fra Pladsanvisningen.
- For Dagplejen er det særligt gældende, at dagplejepædagogerne varetager det løbende tilsyn i dagplejehjemmene og legestuegrupperne. Dette gør sig også gældende for det løbende tilsyn med kommunens puljeordninger og private pasningsordninger.

I nedenstående beskrives rammerne for de årlige uanmeldte tilsyn, de anmeldte tilsyn og de anmeldte tilsynsmøder.

Udfører af tilsynsbesøgene:

For alle typer af tilsyn gælder, at tilsynene udføres af en konsulent tilknyttet forvaltningen for Børn & Læring. Der lægges vægt på, at rammer og roller i forbindelse med tilsynsbesøgende er klare for alle deltagere. Der arbejdes derfor med en fast ramme for tilsynene. Besøget har en varighed på 1,5-4 timer afhængigt af dagtilbuddets størrelse.

Det uanmeldte tilsynsbesøg indledes med en melding om konsulentens ankomst, hvorefter konsulentens foretager observationer af praksis i dagtilbuddet. Der foretages interview af børn og forældre i det omfang, det er muligt. Observationer fra det uanmeldte tilsyn gennemgås med daglig leder umiddelbart i forlængelse af tilsynet, hvor også eventuelle anmærkninger vil fremgå. Er daglig leder ikke til stede under tilsynet sker tilbagemeldingen enten telefonisk eller ved senere møde mellem konsulent og daglig leder. I tilfælde af anmærkninger i dagtilbud med flere afdelinger orienteres dagtilbudsleder mundtligt umiddelbart efter det uanmeldte tilsyn.

Det samlede tilsyn er berammet til en varighed på mellem 3-16 timer afhængigt af dagtilbuddets størrelse.

Det anmeldte tilsynsbesøg foretages efter forudgående aftale med dagtilbudsleder.

Dagtilbuddet gøres forinden bekendt med indholdet i tilsynet.

Rammer og indhold i det årlige anmeldte tilsynsmøde i dagtilbuddet

Efter det årlige anmeldte eller uanmeldte tilsyn gennemføres et anmeldt tilsynsmøde á 1-4 timers varighed, alt efter antallet af matrikler under hvert dagtilbud.

For dagplejen gælder, at tilsynskonsulentens besøger 2-4 tilfældigt udvalgte dagplejehjem/legestuegrupper forud for tilsynsmødet i Dagplejen

Deltagere i tilsynsmødet:

- Dagtilbudsleder
- Daglig leder/souschef
- AMR – repræsentant(er)
- En repræsentant fra forældrebestyrelsen inviteres
- Konsulent fra forvaltningen, der foretager tilsynet.

Der udarbejdes dagsorden som fremsendes til dagtilbuddet inden mødet. Dagsordenen kan indeholde:

1. Aktuelt fastsatte og prioriterede politiske indsatser jf. Dagtilbudslovens § 3a
Hvordan der i praksis arbejdes med de prioriterede politiske indsatser (fokusområder)

2. Den pædagogiske læreplan

Hvorledes arbejdes der i dagligdagen med følgende:

Hvordan arbejdes der hele dagen med etablering af et pædagogisk lege- og læringsmiljø, med afsæt i det fælles pædagogiske grundlag.

Hvordan understøtter det pædagogiske lege- og læringsmiljø børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer:

- Alsidig personlig udvikling.
- Social udvikling.
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Hvordan arbejdes der med dokumentation/evaluering.

3. **Forældresamarbejde**

Hvordan er samarbejdet og kommunikationen mellem bestyrelse og ledelse i dagtilbuddet.

Hvordan er samarbejdet og kommunikationen mellem den enkelte forældre og dagtilbuddet i dagligdagen.

Andre forhold.

4. **Sikkerhed indendørs og udendørs**

Trygge og sikre forhold for børn

Støjforhold

5. **Personale**

Arbejds miljøet

Kompetencer, kurser og efteruddannelse

Andel af pædagogisk uddannet personale

6. **Dagtilbuddets egne punkter til dagsordenen**

7. **Opfølgning**

Eventuelle aftaler mellem dagtilbuddet og konsulenten

8. **Igangværende fælles udviklingsforløb/ projekter.**

9. **Eventuelt**

Ved tilsynsmøde i dagtilbud med flere afdelinger tilføjes punkt med status fra de enkelte afdelinger.

Som variabel tilføjes punkt for, hvilke områder der har været udslagsgivende for hele dagtilbudsområdet og for det enkelte dagtilbud ved det foregående tilsyn. Dette vil også indgå i systematisk opfølgning ved eventuelle anmærkninger.

Konsulenten anvender både kvalitative data i form af observationer og evt. interviews, og kvantitative data, i form af dialogvurderinger, Pædagogisk læringsmiljøvurdering (PLV) og brugertilfredshedsundersøgelsen (BTU), data som trækkes fra Hjernen & Hjertet i forbindelse med tilsynet. Disse data inddrages i tilsynsrapporten.

Afvikling af tilsynsmøderne:

Konsulenten aftaler dato og tidspunkt for tilsynsmødet med dagtilbudsleder. Senest en uge før mødet sender konsulenten dagsorden med udgangspunkt i ovenstående vejledende dagsorden til dagtilbudsleder. Dagtilbudslederen videreformidler dagsordenen til øvrige deltagere. Konsulenten er mødeleder og referent.

Senest 10 dage før tilsynsmødet indsender dagtilbuddet eventuelle egne punkter til dagsorden.

Mødet finder sted i dagtilbuddet. I et dagtilbud med flere afdelinger foregår tilsynsmøderne på skift i de enkelte afdelinger. I dagplejen foregår tilsynsmødet på dagplejekontoret.

Konsulenten indleder mødet med en kort gennemgang af tilsynene i de enkelte afdelinger. Dernæst gennemgås dagsordenen. Såfremt der skal laves opfølgning på baggrund af tilsynet, aftales indhold og tidspunkt for opfølgningen på tilsynsmødet. Dette noteres i tilsynsrapporten.

Efter tilsynsmødet:

Konsulenten udarbejder en tilsynsrapport for hver dagtilbudsmatrikel på baggrund af tilsynsmødet. Tilsynsrapporten sendes til høring i dagtilbuddet og ved deltageren fra bestyrelsen. Høringsfristen er 10 dage. Herefter betragtes tilsynsrapporten som endeligt. Dagtilbuddet gør tilsynsrapporterne offentligt tilgængelige på dagtilbuddenes hjemmesider.

Tilsynsrapporterne forelægges det politiske udvalg.

Retsgrundlag:

Lov om Dagtilbud § 5, § 5a og § 5b

»Tilsyn med det pædagogiske indhold

§ 5 a. Tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1, skal føres med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan, jf. § 8, stk. 2.

Stk. 2. Tilsynet skal tilrettelægges, så der både foretages anmeldte og uanmeldte besøg i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sikre uvildighed i tilsynet.

Stk. 4. Tilsyn med det pædagogiske indhold skal føres med inddragelse af både kvalitative og kvantitative data, herunder skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg, jf. § 5 b, stk. 2, og viden fra tidligere dialog med dagtilbuddet. Har der tidligere været iværksat et skærpet tilsyn med dagtilbuddet, og har der eventuelt også været udarbejdet en handleplan, jf. § 5 b, stk. 3-5, skal viden herfra i relevant omfang indgå i grundlaget for det enkelte tilsynsbesøg.

Stk. 5. Kommunen skal som led i tilsynsbesøget foretage observationer i dagtilbuddet.

Stk. 6. Kommunen skal som led i tilsynsbesøget indgå i dialog med lederen og medarbejdere i dagtilbuddet.

§ 5 b. Kommunen skal efter et tilsynsbesøg indgå i dialog med lederen af dagtilbuddet om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, herunder eventuelle opfølgende tiltag. Kommunen skal orientere forældrebestyrelsen om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.

Stk. 2. Kommunen skal skriftligt dokumentere tilsynet med kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Den skriftlige dokumentation skal, i det omfang det er relevant, give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag, jf. stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal iværksætte skærpet tilsyn, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal iværksætte skærpet tilsyn og udarbejde en handleplan, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til alvorlig bekymring. Skærpet tilsyn skal iværksættes, og handleplan udarbejdes, i umiddelbar forlængelse af at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret.

Stk. 5. Handleplanen skal udarbejdes i dialog med lederen af dagtilbuddet og skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet, og hvordan der skal følges op herpå. Forældrebestyrelsen skal have en orientering om handleplanen og have mulighed for at komme med bemærkninger. Orienteringen af forældrebestyrelsen og forældrebestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil skal ske hurtigst muligt.«

Retssikkerhedsloven § 16:

Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, hvorpå opgaverne udføres på.

